

PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL O PLA DOCENT

NIVELL	SEGON	ETAPA	BATX	CURS	2024-2025
ÀMBIT	Humanitats i ciències socials				
ÀREA/MATÈRIA	H ^a de la filosofia				
DEPARTAMENT O EQUIP DE NIVELL	Humanitats i ciències socials				
PROFESSOR/MESTRE	Artem Badassian Davtian				

1. OBJECTIUS GENERALS

Objectius Generals d'Història de la Filosofia:

- Coneixement de la Filosofia:**
 - Familiaritzar els estudiants amb les principals corrents filosòfiques, els seus autors i les seves obres.
 - Comprendre el desenvolupament històric del pensament filosòfic des de l'antiguitat fins a la contemporaneïtat.
- Foment del Pensament Crític:**
 - Desenvolupar la capacitat crítica i reflexiva de l'alumnat davant de diferents posicions filosòfiques.
 - Estimular l'anàlisi de textos filosòfics i l'argumentació lògica.
- Contextualització Històrica i Cultural:**
 - Situar les corrents filosòfiques en el seu context històric i cultural, ajudant els estudiants a entendre com influeixen en la societat i la cultura actuals.
- Relació entre Filosofia i Altres Disciplines:**
 - Explorar la relació de la filosofia amb altres disciplines com la ciència, l'art, la política i l'ètica.
- Formació en Valors:**
 - Promoure la formació de valors ètics i ciutadans a través de l'estudi de les teories filosòfiques, fomentant el respecte per la diversitat i la pluralitat d'idees.
- Desenvolupament de l'Expressió Oral i Escrita:**
 - Millorar les habilitats de comunicació dels estudiants, tant en l'expressió oral com en l'escrita, a través de debats i assaigs sobre temes filosòfics.
- Aplicació del Coneixement:**
 - Fomentar l'aplicació del coneixement filosòfic a situacions de la vida quotidiana, ajudant els estudiants a abordar problemes ètics i existencials contemporanis.

Aquests objectius busquen no només proporcionar coneixements teòrics, sinó també desenvolupar competències que fomentin una formació integral i crítica en els estudiants, alineant-se amb els principis de la Lomloe.

2. COMPETÈNCIES CLAU I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competències clau

C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8
Competència en comunicació lingüística	Competència plurilingüe	Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria	Competència digital	Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	Competència ciutadana	Competència emprendora	Competència en consciència i expressió culturals
X	X			X	X		X

Competències específiques

1. **Comprensió de Textos Filosòfics:** Analitzar i interpretar textos filosòfics clàssics i contemporanis, identificant les idees principals i els arguments dels autors.
2. **Contextualització Històrica:** Situar les idees filosòfiques en el seu context històric i cultural, reconeixent la influència mútua entre el pensament filosòfic i els esdeveniments històrics.
3. **Argumentació i Debat:** Participar en debats i discussions sobre temes filosòfics, defensant opinions amb arguments coherents i ben estructurats.
4. **Anàlisi Crítica:** Realitzar una anàlisi crítica de les teories filosòfiques, comparant diferents corrents i pensadors, i identificant les seves aportacions i limitacions.
5. **Relació entre Filosofia i Altres Disciplines:** Explorar i reflexionar sobre les connexions entre la filosofia i altres àrees del coneixement, com la ciència, l'art, la política i l'ètica.
6. **Desenvolupament de Valors Ètics:** Reflexionar sobre les implicacions ètiques de les idees filosòfiques, promovent una actitud de respecte i tolerància cap a la diversitat d'opinions i creences.
7. **Aplicació del Coneixement Filosòfic:** Aplicar els coneixements filosòfics a situacions actuals, reflexionant sobre problemes contemporanis des d'una perspectiva filosòfica.
8. **Expressió Escrita i Oral:** Millorar les habilitats d'expressió oral i escrita, elaborant textos i presentacions que reflecteixin una comprensió profunda dels temes tractats.

Aquests objectius i competències estan dissenyats per garantir que els estudiants no només adquireixin coneixements teòrics, sinó que també desenvolupin habilitats pràctiques que els permetin aplicar la filosofia en la seva vida quotidiana i en la seva formació com a ciutadans crítics i responsables.

3. SABERS

1. **Corrents Filosòfiques:** Estudi de les principals corrents filosòfiques: idealisme, materialisme, racionalisme, empirisme, existencialisme, fenomenologia, pragmatisme, etc.
2. **Autors i Pensadors:** Coneixement de les obres i pensaments dels principals filòsofs a través de la història, com Sòcrates, Plató, Aristòtil, Descartes, Kant, Nietzsche, Sartre, entre d'altres.
3. **Temes Fonamentals:** Investigació sobre temes fonamentals de la filosofia com la moral, l'ètica, la política, la epistemologia, la metafísica, l'estètica i la filosofia de la ciència.
4. **Mètodes Filosòfics:** Comprensió dels diferents mètodes d'investigació filosòfica, com el mètode socràtic, el mètode analític i el mètode hermenèutic.
5. **Context Històric i Cultural:** Situar les idees filosòfiques en el seu context històric i cultural, analitzant com les circumstàncies socials, polítiques i econòmiques han influït en el pensament filosòfic.
6. **Debats Filosòfics:** Participar en debats sobre temes controvertits i actuals, analitzant les diferents perspectives filosòfiques que poden abordar qüestions com la justícia, la llibertat, el poder i els drets humans.
7. **Influència de la Filosofia:** Reflexionar sobre com les idees filosòfiques han influït en altres disciplines, com la política, l'art, la religió i la ciència.
8. **Conceptes Clau:** Dominar conceptes clau en filosofia, com la veritat, la justícia, la llibertat, la consciència, l'ésser, la identitat, etc.

Aquests sabers són essencials per a una comprensió profunda de la filosofia i per al desenvolupament de les competències i objectius que s'han esmentat anteriorment.

4. SEQÜENCIACIÓ ANUAL I TEMPORALITZACIÓ

UD	Títol de la unitat d'aprenentatge o projecte	Durada en hores
TRIMESTRE 1		
0	Introducció	8
1	Plató	8
2	Descartes	8
TRIMESTRE 2		
3	Hume	8
4	Kant	8
5	Mill	8
TRIMESTRE 3		
6	Nietzsche	8
7	Nussbaum	8
8	Conclusions finals del curs	8
TOTALS		72

5. CONNEXIONS AMB ALTRES ÀREES O MATÈRIES

1. **Història:** La filosofia és intrínsecament vinculada a la història, ja que les idees filosòfiques es desenvolupen en contextos històrics específics. L'estudi de les corrents filosòfiques permet comprendre millor els esdeveniments històrics i viceversa.
2. **Literatura:** Molts autors literaris han estat influenciats per corrents filosòfiques i han explorat temes filosòfics en les seves obres. L'anàlisi de textos literaris pot revelar les influències filosòfiques i les qüestions existencials tractades pels escriptors.
3. **Ciències Socials:** La filosofia política i l'ètica estan profundament connectades amb les ciències socials. Temes com la justícia, el poder, la societat i els drets humans són explorats tant en filosofia com en disciplines com la sociologia i la política.
4. **Ciències Naturals:** La filosofia de la ciència explora els fonaments, els mètodes i les implicacions de les ciències naturals. Els estudiants poden analitzar com els filòsofs han abordat qüestions sobre el mètode científic, la veritat i la natura del coneixement científic.
5. **Educació Moral i Cívica:** La filosofia proporciona una base per a la reflexió sobre valors ètics i morals. Els debats sobre la moralitat i l'ètica ajuden els estudiants a desenvolupar una consciència crítica sobre la seva responsabilitat com a ciutadans.
6. **Arts:** La filosofia de l'art analitza qüestions sobre l'estètica, el valor de l'art i la seva funció en la societat. Els estudiants poden explorar com les idees filosòfiques influeixen en el món de l'art i la cultura.
7. **Psicologia:** La filosofia de la ment i la consciència s'interrelaciona amb la psicologia. Les preguntes sobre la naturalesa del pensament, la consciència i l'experiència humana són temes comuns en ambdues disciplines.
8. **Economia:** Temes filosòfics sobre la justícia social, la llibertat econòmica i l'equitat es poden connectar amb l'estudi de l'economia, ajudant a comprendre les implicacions ètiques de les polítiques econòmiques.

Aquestes connexions ajuden a proporcionar una visió més integral del coneixement i a fomentar un enfocament interdisciplinari en l'aprenentatge

6. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES GENERALS

1. Exàmens

Els exàmens són una forma important d'avaluar el coneixement i la comprensió dels estudiants sobre els continguts filosòfics. Les estratègies metodològiques relacionades amb els exàmens inclouen:

- **Tipus d'Exàmens:**
 - **Exàmens escrits:** Inclouen preguntes de resposta breu, preguntes de desenvolupament i qüestionaris de tipus test. Cada tipus d'examen ajuda a avaluar diferents aspectes del coneixement.
 - **Exàmens orals:** Consisteixen en presentacions individuals o en grup, permetent que els estudiants exposin les seves idees i argumentin sobre temes filosòfics.
- **Preparació:**
 - **Sessions de Revisió:** Organitzar sessions de revisió abans dels exàmens, on els estudiants puguin discutir temes clau i fer preguntes.
 - **Guies d'Estudi:** Proporcionar materials d'estudi que sintetitzin els conceptes clau, les teories i els filòsofs principals.
- **Autoavaluació:**
 - Animar els estudiants a realitzar autoavaluacions per identificar les seves fortaleeses i les àrees on necessiten millorar.

2. Anàlisi i Comentari de Textos

L'anàlisi i el comentari de textos filosòfics són fonamentals per desenvolupar habilitats d'interpretació i crítica. Les estratègies per a aquesta activitat inclouen:

- **Lectura Prèvia:**
 - **Lectura Activa:** Fomentar que els estudiants subratllin idees clau, facin anotacions i formulen preguntes durant la lectura dels textos.
- **Estructura del Comentari:**
 - **Introducció:** Presentar l'autor, el context i la importància del text.
 - **Exposició:** Resumir les idees principals i identificar els arguments clau.
 - **Anàlisi Crítica:** Avaluar la coherència dels arguments, les premisses i les conclusions. Reflexionar sobre possibles objeccions i contrarguments.
 - **Contextualització:** Relacionar les idees amb el context històric i filosòfic.
- **Reflexió Personal:**
 - Incloure una secció de reflexió personal on els estudiants expressin les seves opinions sobre les idees del text i la seva rellevància actual.
- **Debats i Presentacions:**
 - Organitzar debats sobre els textos llegits i permetre presentacions orals per fomentar la capacitat d'expressió.

3. Lectura

La lectura és una part essencial de l'aprenentatge en filosofia. Les estratègies per millorar la comprensió de la lectura inclouen:

- **Lectures Guiades:**
 - Proporcionar orientacions i preguntes que els estudiants han de tenir en compte durant la lectura dels textos.
- **Discussió Post-Lectura:**
 - Fomentar discussions sobre les lectures per aprofundir en les idees i compartir perspectives entre els estudiants.
- **Diari de Lectura:**
 - Animar els estudiants a mantenir diaris de lectura on puguin registrar les seves impressions, reflexions

i preguntes sobre els textos.

4. Classes Magistral

Les classes magistrals són una metodologia tradicional que pot ser molt efectiva en la transmissió de coneixements. Les estratègies per a les classes magistrals inclouen:

- **Exposicions Clars i Estructurades:**
 - Presentar continguts de manera ordenada i lògica, utilitzant recursos visuals com diapositives, esquemes o mapes conceptuals.
- **Integració de Recursos Multimèdia:**
 - Utilitzar vídeos, documentals i altres recursos per fer les classes més atractives i dinàmiques.
- **Interacció i Participació:**
 - Fomentar la participació activa dels estudiants mitjançant preguntes, debats i activitats interactives durant la classe.
- **Connectar Teoria i Pràctica:**
 - Relacionar els continguts filosòfics amb exemples contemporanis i situacions de la vida quotidiana, facilitant així la seva comprensió.

Conclusió

A través de l'ús d'aquestes estratègies metodològiques, els estudiants poden desenvolupar una comprensió més profunda de la filosofia i millorar les seves habilitats crítiques, analítiques i comunicatives. Aquesta varietat de metodologies permet adaptar l'ensenyament a les necessitats dels estudiants, fomentant un ambient d'aprenentatge actiu i participatiu.

7. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT GENERAL

Els alumnes amb necessitats educatives especials són atesos seguint les indicacions que es descriuen a les seves fitxes individuals d'atenció a la diversitat. Les estratègies més habituals que s'apliquen com a mesures d'atenció a la diversitat són:

Més temps per realitzar les proves.
Alternar proves escrites i orals.
Suport oral a les proves escrites: per part del professorat llegir en veu alta les instruccions específiques de cada prova i assegurar-se que s'entenen els enunciats.
En els exàmens escrits cal presentar les preguntes per escrit (no dictades).
No fer copiar els enunciats dels exercicis massa llargs.
Reduir-li activitats repetitives. Menys quantitat per focalitzar l'atenció i perquè tingui temps de repassar.
Assegurar-nos que ha comprès els enunciats abans de fer l'exercici.
Reforç positiu.
Recomanar la presa d'apunts esquemàtics i l'ús complementari d'apunts d'altres companys.
Presentar els continguts curriculars amb suports variats: visuals i/o auditius (esquemes, mapes conceptuals, PPT, documentals, pissarra digital...)
Presentació de treballs fets amb ajuda de l'ordinador
Donar més temps perquè pugui realitzar les tasques encomanades i les pugui revisar.
Disposar de materials de consulta que li facilitin el treball en aquells aprenentatges on té més dificultats.
Facilitar els esquemes plens o la teoria que ha d'estudiar.
Proposar-li material alternatiu per aprendre millor.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha de millorar el seu nivell de lectura, cal que s'esforci a millorar la seva ortografia...
Mantenir rutines.
Ajudar-lo a ordenar i organitzar el seu espai de treball i els seus materials (agenda, carpeta...).
Establir contacte ocular. Proximitat de l'alumne i el professor.

Allunyar-lo de llocs on hi hagi estímuls distractors (intentar evitar finestres, companys moguts...).
Fer-li participar a l'aula.
Supervisió constant de totes les tasques que creiem importants
Donar les instruccions d'una en una.
Proporcionar-li petits descansos. Permetre-li pauses en les tasques llargues.
Fraccionar-li les feines llargues.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha d'estar més atent a classe, cal que s'esforci a millorar la seva actitud o el seu comportament.

8. CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Actitud (10%)

L'actitud dels estudiants és un aspecte important que contribueix al seu aprenentatge i al clima de la classe. Els criteris per avaluar l'actitud poden incloure:

- **Participació en Classe:**
 - Actitud activa durant les discussions, preguntes i debats.
 - Capacitat per escoltar i respectar les opinions dels companys.
- **Motivació i Interès:**
 - Demostrar interès pel contingut de la matèria.
 - Disposició per participar en activitats i treballs en grup.
- **Responsabilitat:**
 - Compliment de les tasques assignades dins dels terminis.
 - Assistència regular i puntualitat a classe.
- **Col·laboració:**
 - Treballar bé en equip durant les activitats grupals.
 - Compartir recursos i ajudar els companys en el seu aprenentatge.

2. Exàmens (90%)

Els exàmens representen la major part de l'avaluació i mesuren el coneixement i la comprensió dels continguts filosòfics. Els criteris d'avaluació per als exàmens poden incloure:

- **Coneixement dels Continguts:**
 - Domini dels conceptes filosòfics, teories i autors estudiats.
 - Capacitat per recordar i explicar els continguts rellevants.
- **Anàlisi i Interpretació:**
 - Capacitat per analitzar i interpretar textos filosòfics.
 - Habilitat per identificar arguments i tesis en el context dels textos llegits.
- **Rigor i Coherència:**
 - Presentació de respostes ben estructurades i coherents.
 - Ús d'un llenguatge clar i precís.
- **Raonament Crític:**
 - Capacitat per reflexionar críticament sobre les idees filosòfiques i les seves implicacions.
 - Habilitat per formular arguments i contraarguments.
- **Creativitat:**
 - Originalitat en l'exposició de les idees i capacitat per connectar els continguts amb exemples contemporanis o personals.

Avaluació Global

L'avaluació global del curs es realitzarà tenint en compte els dos components:

- **Actitud (10%):** Es valorarà la participació, motivació, responsabilitat i col·laboració dels estudiants en el desenvolupament de la matèria.
- **Exàmens (90%):** Es tindrà en compte el rendiment dels estudiants en els exàmens escrits i orals, així com la seva capacitat d'anàlisi i raonament crític.

Aquesta combinació permet una avaluació equilibrada, reconeixent la importància tant del coneixement acadèmic com de la actitud i la participació activa dels estudiants

9. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Descriure les evidències que configuren el sistema de qualificació i la ponderació de cadascuna d'elles per tal de calcular la qualificació final dels alumnes en cadascuna de les avaluacions.

Avaluació trimestral	Exàmens – 90% Actitud – 10%
Aclariments	• Els exàmens parcials seran en dates de previ avís i inclouran un o dos temes (o parts de temes), depenent del temari donat. El temari d'examen s'avisarà el dia que s'informi de la data de l'examen. Tindran una durada d'una hora. • L'examen globalitzant inclourà tot el temari donat durant el trimestre. Es farà en una data i hora indicades quan es doni el calendari de globalitzants del trimestre, i tindrà una durada d'una hora i mitja. • L'actitud es puntuarà en base al comportament diari, tenint en compte l'atenció, la participació i l'interès que l'alumne mostri a l'aula. • El principi i final de classe estarà marcat pel timbre; en cas de no estar a classe a l'inici d'aquesta i no tenir una justificació, l'alumne tindrà un retard. Cada 5 retards acumulats es baixarà un punt de la nota final del trimestre. • Per tal d'aprovar el curs és necessari que la nota de cadascun dels trimestres sigui igual o superior a 4 i que la suma de les notes dels tres trimestres sigui igual o superior a 15.

10. CRITERIS DE RECUPERACIÓ

1. Estructura de l'Examen

L'examen de recuperació pot estar dividit en diferents seccions per avaluar diversos aspectes del coneixement dels estudiants:

- **Secció 1: Coneixement Teòric (40%)**
 - **Preguntes de resposta breu:** Definicions de termes clau, idees principals i autors. (Ex. "Què és el racionalisme? Explica les seves característiques.")
 - **Preguntes de desenvolupament:** Explicacions detallades sobre temes específics. (Ex. "Descriu la visió de Plató sobre la realitat i la seva teoria de les Idees.")

- **Secció 2: Anàlisi de Textos (40%)**
 - **Comentari de text:** Proporcionar un text filosòfic breu perquè l'estudiant el llegeixi i realitzi un comentari. Es valorarà la capacitat d'interpretar els arguments i relacionar-los amb el context. (Ex. "Analitza el següent fragment d'Àristòtil, identificant la seva tesi principal i els arguments que utilitza.")
 - **Preguntes de comprensió:** Preguntes relacionades amb el text llegit, que requereixin una anàlisi crítica i la identificació de conceptes filosòfics. (Ex. "Quin és el paper de la virtut en la filosofia moral d'Àristòtil segons el text?")
- **Secció 3: Reflexió Crítica (20%)**
 - **Preguntes obertes:** Reflexions sobre la rellevància actual de les idees filosòfiques estudiades. (Ex. "Com creus que les idees de Kant sobre l'ètica poden aplicar-se a la societat actual?")
 - **Argumentació personal:** Capacitat per defensar una opinió sobre un tema filosòfic. (Ex. "Estàs d'acord amb la idea de Nietzsche que 'Déu ha mort'? Justifica la teva resposta.")

2. Criteris d'Avaluació

Els criteris d'avaluació per a l'examen de recuperació poden incloure:

- **Dominis del Contingut:**
 - Coneixement i comprensió dels temes estudiats.
 - Capacitat per integrar informació de diferents fonts.
- **Habilitats d'Anàlisi:**
 - Capacitat per analitzar textos filosòfics i identificar els arguments clau.
 - Habilitat per avaluar la coherència i la rellevància dels arguments presentats.
- **Claredat i Coherència:**
 - Presentació clara i estructurada de les respostes.
 - Ús d'un llenguatge acadèmic adequat i precisió terminològica.
- **Pensament Crític:**
 - Capacitat per reflexionar críticament sobre les idees filosòfiques.
 - Habilitat per formular arguments ben fonamentats i defensar una postura.
- **Creativitat i Originalitat:**
 - Capacitat per aportar perspectives noves i connectar idees filosòfiques amb contextos contemporanis.

El resultat de la recuperació aprovada serà sempre un 5 independentment de la nota obtinguda (és a dir, un 8 serà un 5).

11. MATERIALS I RECURSOS

Llistat de les fonts d'informació (bibliogràfiques, electròniques, audiovisuals, etc.) més importants per al conjunt de l'àrea o matèria.

- Classes magistrals
- Llibre de text com a font de consulta i per a la realització d'exercicis quan convingui
- Esquemes fets a la pissarra
- Dossier personal d'apunts del professor si escau (depenent de la actitud de l'alumnat al llarg del curs) amb material exhaustiu i teòric de la matèria.
- Llibre NOESI que recopila els textos de la selectivitat.
- [Recursos de filosofia – Recursos para las clases de filosofía \(lourdescardenal.com\)](http://Recursos%20de%20filosofia%20-%20Recursos%20para%20las%20clases%20de%20filosofia%20(lourdescardenal.com))
- [Ramon Alcoberro - Filosofia i pensament](http://Ramon%20Alcoberro%20-%20Filosofia%20i%20pensament)
- [RRFilosofia \(rafaelroble.com\)](http://RRFilosofia%20(rafaelroble.com))
- [Filosofia en Secundaria \(webdianoia.com\)](http://Filosofia%20en%20Secundaria%20(webdianoia.com))

